

NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST ČR

VÝROČNÍ ZPRÁVA

2008

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

Obsah

1. Projekt Zdravé město WHO / Místní Agenda 21	2
2. Statut a poslání NSZM ČR	3
3. Členové NSZM ČR	4
4. Služby pro členy	7
5. Aktivity na národní a mezinárodní úrovni	12
6. Hospodaření a projekty	15
7. Spolupráce s partnery	17
8. Orgány a vnitřní chod NSZM ČR	19

Co říkají Zdravá města, obce a regiony o přínosech členství?

...„Zdravé město“ je pro nás prestižní značkou

...členství nám přineslo navýšení rozpočtu, máme více úspěšných projektů

...díky spolupráci s asociací umíme lépe komunikovat s občany i partnery města

...naše ukázkové aktivity dokážeme nyní lépe „prodat“ a medializovat

...zlepšila se komunikace v rámci úřadu, dokážeme lépe strategicky řídit

1. Projekt Zdravé město WHO / Místní Agenda 21

V roce 1988 iniciovala OSN – Světová zdravotní organizace (WHO) mezinárodní **Projekt Zdravé město** (WHO Healthy Cities Project), ke kterému přizvala nejvýznamnější evropské metropole. Během patnácti let se do projektu zapojilo 1300 Zdravých měst, obcí a regionů ve více než 30ti evropských zemích. **Zdravá města realizují místní Agendy 21**, jsou součástí Evropské kampaně udržitelných měst a obcí (Aalborgská charta).

Po roce 1989 se myšlenky uvedeného projektu začaly realizovat i v České republice. V roce 1994 vytvořilo jedenáct aktivních měst asociaci s názvem **Národní síť Zdravých měst České republiky (NSZM ČR)**, která dnes zastřešuje stovky **měst, menších obcí, kraje i mikroregiony**.

NSZM ČR je v současné době jedinou municipální asociací v ČR, která má ve svém statutu systematicky podporovat praktickou realizaci hodnot: **udržitelný rozvoj, zdraví a kvalita života** v podmínkách měst, obcí a regionů.

Ve Zdravých městech, obcích a regionech lze najít dobrý příklad toho, co v praxi znamenají pojmy **místní Agenda 21** (strategické plánování s uplatněním principů udržitelného rozvoje na místní úrovni, s aktivním zapojováním veřejnosti) i **LEHAP** (Místní akční plán zdraví a životního prostředí), a zejména celková „dobrá správa věcí veřejných“ (Good Governance).

Ačkoliv Zdravé město, obec, region má organizační zázemí úřadu, není pouhou „úřední aktivitou“. Je zejména **projektem komunitním** – otevírá se prostor pro posilování **aktivity a zájmu obyvatel**.

V souhrnu lze říci, že Zdravá města, obce a regiony se promyšleně snaží utvářet město (obec, region) jako kvalitní a příjemné místo pro život na základě dohody s jeho obyvateli. Věří, že občané získají „zdravý patriotismus“, že **lidé budou svou komunitu i krajinu považovat za svůj domov** a budou o ně také takto pečovat.

Nástrojem k realizaci Projektu Zdravé město a místní Agendy 21 (PZM a MA21) ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR je **Metodika NSZM ČR** (viz Obr. 1, 4), kterou po dobu více než deseti let vytváří asociace NSZM ČR.

Metodika vznikla a je rozvíjena ve spolupráci s řadou odborných partnerů, např. Univerzitou Karlovou a dalšími vysokými školami, resorty členy Rady vlády pro udržitelný rozvoj a rovněž s regionálními odbornými institucemi. Metodika získala titul „**Světový projekt EXPO 2000**“. V roce 2001 obdržela NSZM ČR jako čtrnáctá z 30ti národních sítí v Evropě **certifikát kvality OSN-WHO**, kterým WHO akredituje národní síť vůči mezinárodním standardům. V roce 2003 získala NSZM ČR za svoji činnost **Cenu ministra životního prostředí**. V roce 2006 postoupila do **celosvětového finále ceny OSN** za prosazování kvality ve veřejné správě (UN Public Service Awards) a získala **Cenu Ministerstva vnitra za inovaci v územní veřejné správě** za informační systém pro strategické řízení – DataPlán NSZM.

NSZM ČR je **akreditovanou vzdělávací institucí** (akreditace MV ČR).

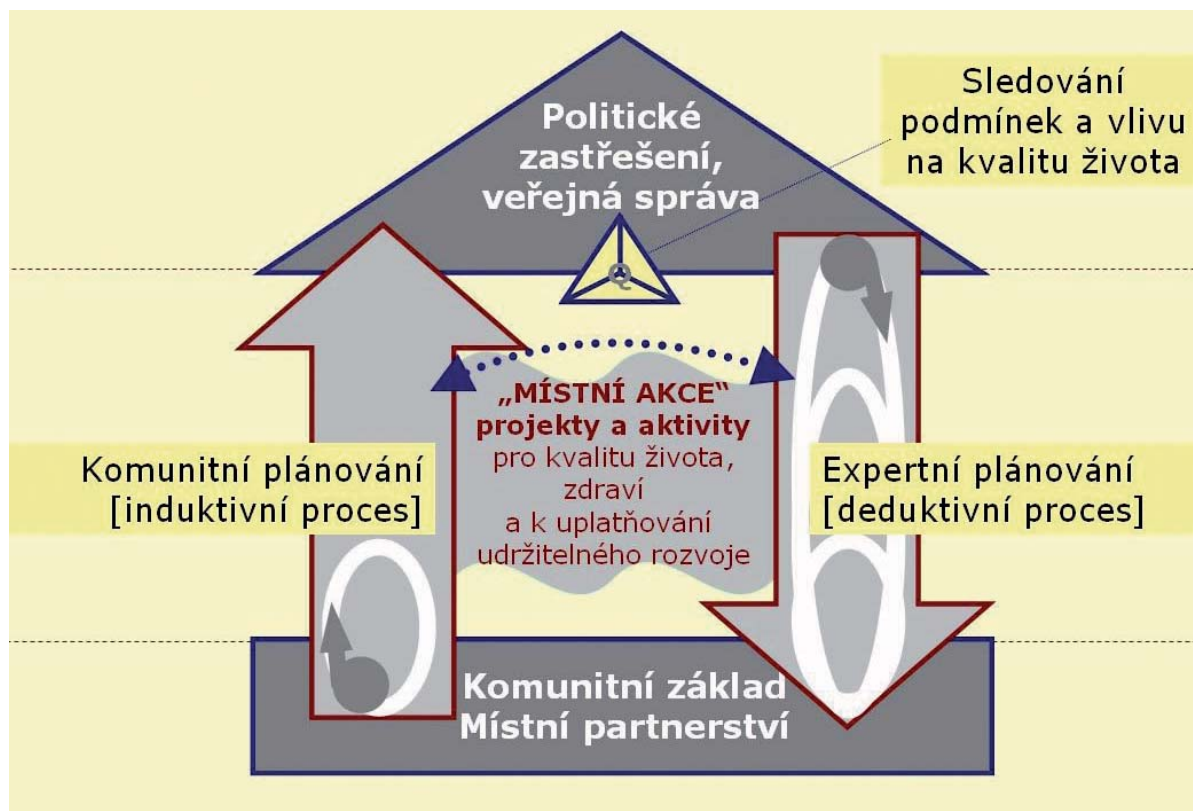
Přínos členství v NSZM ČR

- **zastřešení významnou mezinárodní autoritou** (OSN-WHO)
- **principy a doporučení EU a OSN** pro strategický rozvoj
- informace, služby k **finančním zdrojům** (dotace, fondy EU)
- **síťová spolupráce, výměna zkušeností** v ČR i zahraničí
- pomoc při **zpracování kvalitní strategie rozvoje**
- spolupráce s **odbornými partnery** v ČR i zahraničí
- dobrá **vizitka vůči zahraničí a návštěvníkům**

2. Statut a poslání (dle Stanov NSZM ČR, § 1)

1. Národní síť Zdravých měst České republiky (dále jen „NSZM ČR“ nebo „asociace“) je zájmovým sdružením právnických osob, založeným dle ustanovení § 20f a následujících zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku v platném znění.
2. Členem NSZM ČR může být municipalita České republiky, sdružení municipalit a jiná právnická osoba nemunicipálního charakteru, která se rozhodne respektovat Stanovy a postupovat k naplnění poslání asociace.
3. Posláním asociace je propojovat municipality a odborné organizace v České republice ke spolupráci v systematické podpoře zdraví a kvality života a k aktivnímu uplatňování udržitelného rozvoje na místní, regionální, národní i mezinárodní úrovni.
4. Členstvím v NSZM ČR vyjadřují členové vůli podle svých možností podporovat, propagovat, realizovat a rozvíjet dlouhodobé programy „Projekt Zdravé město WHO“ (dále jen „PZM“) a „místní Agenda 21“ (dále jen „MA21“), které vycházejí z dokumentu Světové zdravotní organizace (WHO) „Zdraví 21“ a z dokumentu OSN „Agenda 21“.

Obr. 1: Schéma PZM a MA21.

Více informací k Metodice NSZM ČR je uvedeno na str. 7.

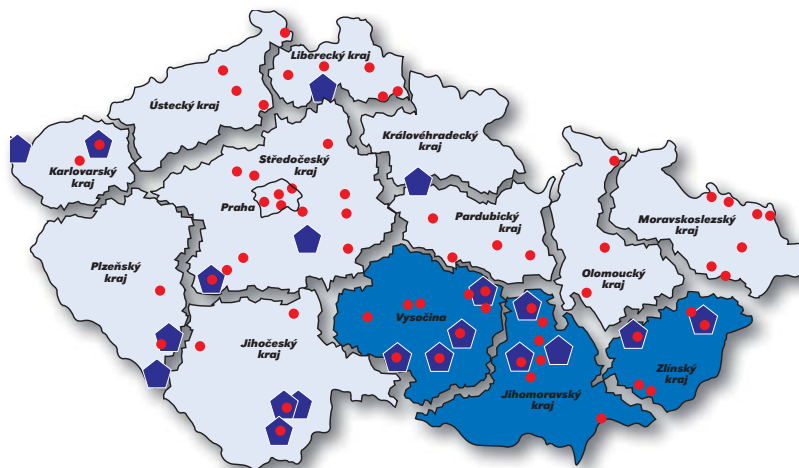

3. Členové NSZM ČR

Statistika členů

CELKEM:

90 municipalit s regionálním vlivem na 1844 měst a obcí
3,2 milionu obyvatel (32 % populace ČR)

Obr. 2: Členové NSZM ČR [● města, obce | ◆ mikroregion | ■ kraj]

Členství v asociaci

Regiony

Kraje: Jihomoravský, Vysočina, Zlínský

Mikroregiony: Dražanská Vrchovina, Chupos, Kroměřížsko, Krušné hory-Západ, Kuřimka, Letovicko, Novoměstsko, Podralsko, Prácheňsko, Sdružení Ašsko, Sdružení obcí Hamr, Sdružení Růže, Střední Vsetínsko, Svazek obcí regionu Třeboňsko, Šumava-Západ, Telčsko, Třebíčsko, Třemšín, Urbanická brázda, Valašskomeziříčsko-Kelečsko, Velkomeziříčsko-Bíteško

Města a obce

Adamov, Česká Lípa, Blansko, Bolatice, Borovany, Boskovice, Brno, Desná, Dobříš, Frýdek-Místek, Hlinsko, Hlučín, Hodonín, Chrudim, Jihlava, Jilemnice,

Kácov, Karlovy Vary, Karviná, Koleč, Kopřivnice, Kouřim, Kroměříž, Křižany, Křižánky, Kuřim, Letovice, Litoměřice, Litomyšl, Lomnice nad Popelkou, Mladá Boleslav, Moravská Třebová, Nové Město na Moravě, Orlová, Ostrov, Pelhřimov, Poděbrady, Praha 7, Praha-Dolní Počernice, Praha-Libuš a Písnice, Praha-Slivenec, Prostějov, Přestice, Příbram, Rožmitál pod Třemšínem, Říčany, Skotnice, Slaný, Strakonice, Strašín, Strážek, Šternberk, Štětí, Tábor, Telč, Třebíč, Třeboň, Uherské Hradiště, Uherský Brod, Ústí nad Labem, Valašské Meziříčí, Varnsdorf, Velké Meziříčí, Velký Beranov, Vsetín, Zlaté Hory

Organizace

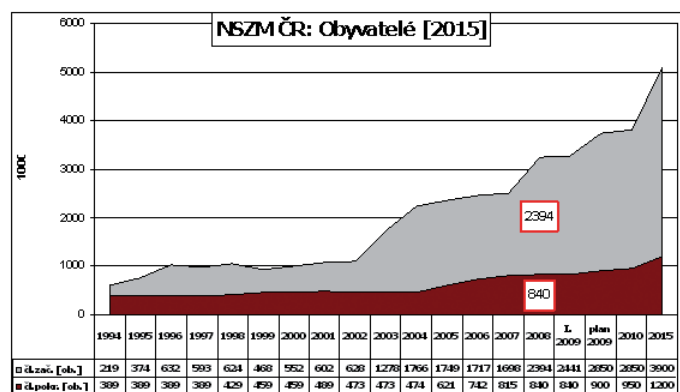
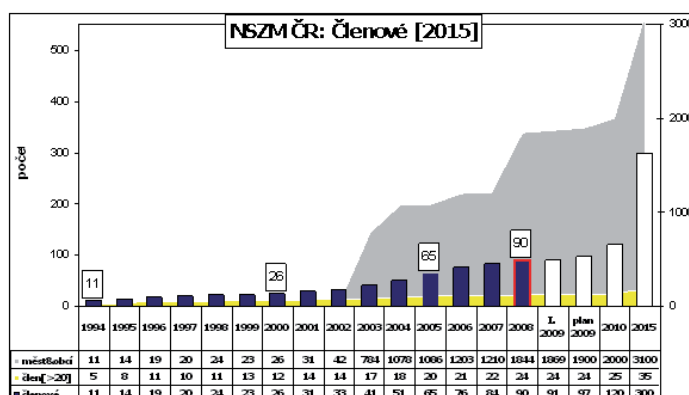
Centrum inovací a rozvoje

Plán rozšiřování členské základny

Ukazatel	REÁL 2008	%ČR	PLÁN 2008	%ČR
členové - počet	90		95	
z toho města (včetně MČ)	57	11%	60	11%
z toho kraje	3	21%	3	23%
z toho mikroregiony	21		20	
z toho obce	9		12	
z toho města nad 20 tis.	24	38%	24	38%
města a obce v regionech - počet	1 869	30%	1 844	30%
obyvatelé - celkem	3 281 000	32%	3 230 000	32%

Ukazatel	REÁL 2008	%NSZM	PLÁN 2008	%NSZM
člen pokročilý - počet	21	23%	28	29%
z toho města	19		24	
z toho kraje	1		1	
z toho mikroregiony	1		2	
z toho obce	0		1	
z toho města nad 20 tis.	11		12	
člen začátečník - počet	69		67	

Kvalita postupu členů

Členové NSZM ČR jsou metodicky vedeni k postupu v souladu s oficiálními **Kritérii MA21**, která představují základní vodítko pro postup ke kvalitnímu ZM a MA21. Sada Kritérií MA21 je oficiálně zastřešena Radou vlády pro udržitelný rozvoj a jejich plnění je sledováno ve veřejně přístupné **Databázi MA21** (<http://ma21.ce-nia.cz/>). Postup v souladu s Kritérii MA21 je počínaje rokem 2006 zároveň začleněn Ministerstvem vnitra mezi oficiální metody kvality ve veřejné správě.

Kritéria jsou členěna do čtyř hlavních **kategorií kvality** (A-D) a zahrnují také „startovací“ skupinu „Zájemci“. Každá z těchto kategorií má vlastní kritéria a měřitelné ukazatele, kterými lze hodnotit úroveň procesu MA21 v dané municipalitě (tj. obci/městě/regionu).

V roce 2008 členové NSZM ČR dosáhli v rámci Kritérií MA21 následujících výsledků (27 z celkových 28 municipalit, které se v databázi umístily v kategoriích „D“ a výše, patří mezi členy NSZM ČR):

Kategorie „B“ (velmi pokročilí): Chrudim, Kopřivnice, Vsetín, Litoměřice, Ústí nad Labem, Prostějov

Kategorie „C“ (středně pokročilí): Hodonín, Orlová, Letovice, Hlučín, Strakonice, Kuřim, Jilemnice, Přestice, Praha-Libuš, Mladá Boleslav, Bolatice, Moravská Třebová, mikroregion Drahanská vrchovina

Kategorie „D“ (mírně pokročilí): kraj Vysočina, Frýdek-Místek, Poděbrady, Říčany, Velké Meziříčí, Dobříš, Karlovy Vary, Tábor

Vybraní členové asociace postupují v souladu s oficiální Ligou NSZM ČR také v „linii Zdraví“ opřené o mezinárodní program **Zdraví 21**. Mezi pokročilé realizátory tohoto postupu patří zejména města/regiony disponující **Zdravotním plánem** (Chrudim, Litoměřice, Ústí nad Labem, Vsetín, kraj Vysočina) či **Profillem zdraví** (Brno, Třebíč, Chrudim).

OFICIÁLNÍ EVIDENCE MÍSTNÍCH AGEND 21 V ČR

Přehled MA21 v ČR

Základní informace

Archiv MA21

Kritéria MA21

Žádost o zařazení

Příručka Kritérií MA21

Metodika MA21

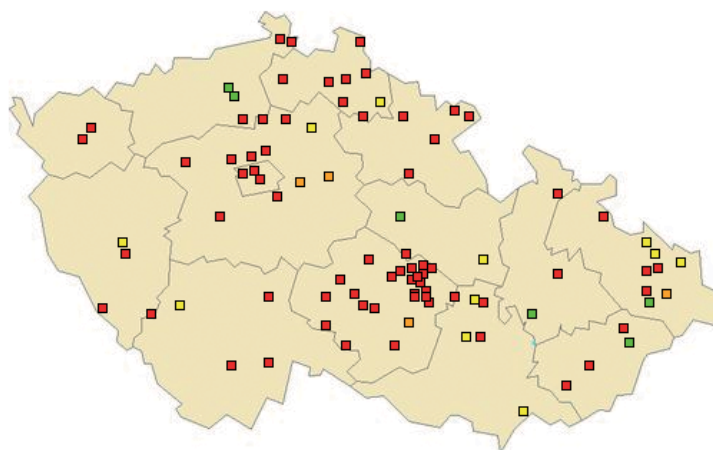
Agenda 21

Pracovní skupina MA21

Právní výhrada

Kontakt

Přehled MA21 v ČR v roce 2009

Obr. 3: Oficiální evidence MA21 v ČR

Místní Agenda 21
www.zdravamesta.cz/ma21

4. Služby pro členy NSZM ČR

Služba	Počet akcí v roce 2008
Konzultace pro členy – v místě	95
Týmové práce v rámci komunitního plánování	26
Akce k předávání dobré praxe	5
Metodické a konzultační semináře NSZM ČR	7
Akreditované vzdělávání	7
Školení k práci s DataPlánem	9
Prezentace na akcích mimo NSZM ČR	20
Mezinárodní akce a jednání	9

Metodika NSZM ČR

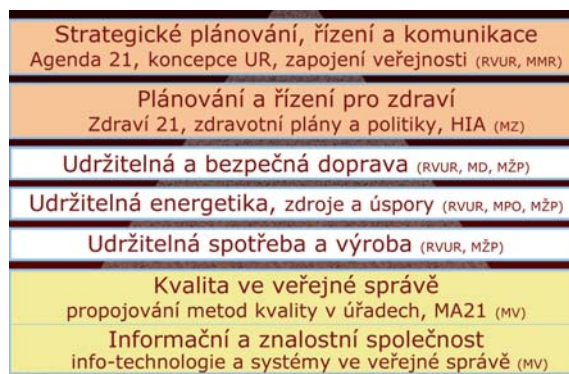
Nástrojem k realizaci PZM a MA21 ve Zdravých městech, obcích, regionech ČR je **Metodika NSZM ČR** (viz Obr. 1, 4), kterou po dobu více než deseti let asociace vytváří a rozvíjí. Na zkušenostech NSZM ČR staví i obecná Metodika MA21; postup Zdravých měst byl inspirací pro Kritéria MA21 v České republice. Metodika je souborem navzájem propojených doporučení, která jsou formulována na základě zkušeností řady pokročilých členů asociace NSZM ČR – měst, obcí, mikroregionů i krajů. Jejím cílem je podat přesné návody pro postup k uplatňování udržitelného rozvoje, podpory zdraví a kvality života na místní a regionální úrovni v ČR.

Obr. 4: Metodika NSZM ČR

Brána kvality

Valná hromada NSZM ČR schválila dlouhodobý program **Brána kvality** (BQ), který má přinášet otevřenou spolupráci napříč jednotlivými nosnými tématy, jako jsou „udržitelná a bezpečná doprava“ nebo „udržitelná energetika“, zdravotní a další témata (viz Obr. 5). Program je rámcem „místních akcí“ a byl impulsem pro takto pojatá společná témata všech místních Agend 21 v ČR, pod záštitou Rady vlády pro udržitelný rozvoj. Ve spolupráci s resorty a odbornými partnery budou probíhat konkrétní místní akce, a rovněž bude možné za využití indikátorů měřit jejich úspěšnost a efekty jejich realizace.

Obr. 5: Stálé tematické sekce NSZM ČR

DATA PLÁN NSZM

Asociace se dlouhodobě zaměřuje na oblast strategického řízení. Informační systém „DataPlán NSZM“ umožňuje systémový přístup ke **sledování strategických cílů, projektů a finančních prostředků** ve městech, obcích a regionech.

V databázovém prostředí systému lze přehledně pracovat s veškerou strategickou dokumentací jednotlivých měst, obcí a regionů vč. stanovení jednoznačných odpovědností. Z pohledu uživatele jde o jednoduchý a příjemný on-line nástroj, k jehož využívání není nutná žádná instalace. Uvnitř se však jedná o poměrně složitý systém databází, které propojují různé druhy strategických dokumentů i aktuálně probíhajících aktivit.

Silnou stránkou DataPlánu NSZM je sledování **projektové kapacity** pro zdroje EU a možností financování v jakémkoliv území a v širokém spektru tématických oblastí.

DataPlán NSZM byl v roce 2006 oceněn **Cenou Ministerstva vnitra ČR** za inovaci.

DataPlán NSZM ČR
www.dataplan.info

Databáze DOBRÁ PRAXE

Příklady dobré praxe jsou osvědčené postupy a řešení, které v sobě zároveň zahrnují prvky inovace, nové myšlenky a nápady. Jejich shromažďování vytváří prostor a motivaci pro vzájemné učení se jeden od druhého, sdílení know-how a zkušeností.

Aby bylo možné jejich efektivní využití, vytvořila NSZM ČR **Databázi DobráPraxe**, kde jsou tyto příklady k dispozici. Tato veřejně přístupná databáze slouží jako přehledný a uživatelsky přátelský internetový nástroj, který pomáhá jednotlivé příklady shromažďovat, systematicky třídit a poté nabízet zájemcům z řad státní správy a samosprávy, neziskovým organizacím, soukromému sektoru, ale i jednotlivcům ze zainteresované veřejnosti.

V roce 2008 se internetová Databáze DobráPraxe rozrostla na **85 inovativních příkladů** z oblastí veřejné správy, životního prostředí, zdraví, dopravy, volného času, sociální problematiky, vzdělávání, podnikání, zemědělství a venkova.

Databáze DobráPraxe
www.dobrapraxe.cz

DataPlán
Národní síť Zdravých měst ČR

- ... je moderní informační nástroj k efektivnímu řízení municipalit
- ... provazuje strategické plány, koncepce, národní a mezinárodní dokumenty
- ... umožňuje porovnání plánů, poukazuje na vzájemné souvislosti
- ... efektivně prezentuje příklady dobré praxe
- ... aktivity, záměry a plány přehledně provazuje s rozpočty

www.dataplan.info

Logo ESF (Evropský sociální fond) a Ministerstva životního prostředí ČR.

Spolufinancováno z prostředků Evropského sociálního fondu a Ministerstva životního prostředí ČR

Semináře a školení pro koordinátory a politiky PZM a MA21

Pro vzdělávání ke kvalitní realizaci Projektu Zdravé město a místní Agendy 21 zajišťuje NSZM ČR školení pro koordinátory PZM a MA21 a další zájemce.

■ Akreditované vzdělávání NSZM ČR

NSZM ČR získala v roce 2004 akreditaci Ministerstva vnitra pro vzdělávání pracovníků samosprávních úřadů. Vzdělávání je pro členské municipality poskytováno bezplatně.

Akreditovaný vzdělávací program: „Místní Agenda 21 a Projekt Zdravé město WHO“

V roce 2008 proběhly školící akce:

- **Jarní škola NSZM ČR** (hlavní téma: Lektorské a prezentační dovednosti, využití IT ve veřejné správě)
- **Letní škola NSZM ČR** (hlavní téma: Metoda logického rámce, kvalita veřejné správy, metodika NSZM ČR)
- **Podzimní škola NSZM ČR** (hlavní téma: Metody sociologického průzkumu, manažerské dovednosti, metody hodnocení stavu a vlivů, podpora zdraví)

Akreditovaný vzdělávací program: „Principy udržitelného rozvoje v návaznosti na strategické plánování a kvalitu života“

- V roce 2008 byl vzdělávací program realizován ve městech: Kopřivnice, Orlová, Přerov, Frýdek-Místek.

■ Metodické a konzultační semináře NSZM ČR

V roce 2008 se uskutečnila 2 společná **metodická setkání** na téma „Jak rozvíjet Projekt Zdravé město?“, jejichž cílem byla diskuse nad metodickým postupem realizace PZM a MA21. V průběhu celého roku pak probíhala řada **individuálních konzultací** se členy dle potřeby. V neposlední řadě proběhlo 5 **konzultačních setkání k financování MA21** – viz následující text.

Školení a informační akce pro členy

Pro vzdělávání ke kvalitní realizaci Projektu Zdravé město zajišťuje NSZM ČR nejrůznější školící a informační aktivity. Jejich významná část se týká **zavádění informačního systému pro strategické řízení DataPlán do úřadů** členských měst.

V roce 2008 v této souvislosti proběhla školící setkání k práci s DataPlánem v pilotních městech **Hodonín, Chrudim, Kopřivnice, Praha-Libuš, Ústí nad Labem, Vsetín**; školící setkání pro koordinátory projektu Zdravé město a MA21 navíc proběhlo v rámci pravidelných škol NSZM ČR v **Hodoníně, Chrudimi a Strakoncích**.

Plánování rozvoje s občany – spolupráce s NSZM ČR

NSZM ČR na základě požadavků členů zajišťuje **přípravu aktualizace komunitních Plánů zdraví a kvality života** (tzv. Fóra ZM) a metodickou pomoc při komunitním plánování ve členských municipaltách např. ve vztahu ke zdrojům EU a partnerství v regionech.

V členských městech aplikuje NSZM ČR inovativní přístupy k procesům komunitního plánování a zapojování veřejnosti. Ty jsou se členy konzultovány a ve spolupráci s nimi průběžně rozvíjeny. V tomto směru realizovala asociace v roce 2008 sérii pilotních veřejných projednání zaměřených na vytipování tzv. **„Desatera problémů“** města/obce/regionu a jejich následné ověření veřejnou anketou. Tato projednání proběhla v těchto městech a obcích: **Bolatice, Hodonín, Chrudim, Jihlava, Kuřim, Letovice, Litoměřice, Orlová, Praha-Libuš, Prostějov, Tábor, Ústí nad Labem, Velké Meziříčí** a v mikroregionu **Drahanská vrchovina**.

Dále proběhly týmové práce a veřejná projednání ke komunitnímu plánu ve městech a obcích: **Hlučín, Jilemnice, Karlovy Vary, Kopřivnice, Lomnice nad Popelkou, Mladá Boleslav, Nové Město na Moravě, Poděbrady, Přestice, Strakonice, Strašín, Vsetín**.

Pomoc při získávání finančních zdrojů

NSZM ČR podporuje získávání dotací pro členská města a jejich místní partnery, pomáhá při získávání finančních prostředků pro aktivity v Plánech zdraví a kvality života.

■ Projektový inkubátor ZM

NSZM ČR nabízí pro své členy tzv. projektový inkubátor – konzultační službu pro přípravu projektů, zejména ze zdrojů EU.

V roce 2008 byl schválen projekt NSZM ČR (za podpory SFŽP), jehož součástí je 10 projektových inkubátorů ve členských municipalitách. Prvních z nich se uskutečnil v **Uherském Hradišti** na konci roku.

V roce 2009 je plánováno další pokračování této úspěšné a poptávané služby.

■ Podpurná vyjádření k projektům členů

Od roku 2001 vydává asociace podpurná vyjádření ke grantovým žádostem jednotlivých členů. V roce 2008 bylo vydáno celkem 5 podpurných vyjádření pro projekty členů a jejich partnerů: **Chrudim, Jilemnice, Lomnice nad Popelkou, Šumavská renesance, kraj Vysočina**.

■ Konzultační setkání k financím pro MA21

V souvislosti s otevřením nových finančních zdrojů určených pro města, obce, regiony a jejich partnery na realizaci MA21 uspořádala NSZM ČR v roce 2008 na základě poptávky členů sérii 5ti **konzultačních setkání k čerpání zdrojů pro MA21** (Revolvingový fond MŽP): jaro 08 - Praha, Brno; podzim 08 – Praha, Brno, Ostrava.

Výměna zkušeností – sdílení „Dobré praxe“

■ Celostátní akce NSZM ČR

NSZM ČR pořádá pravidelně celostátní akce pro výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe. Tyto akce (celostátní Sekce NSZM ČR) jsou zaměřeny zejména na tzv. **Společná témata** – udržitelná doprava, udržitelná energetika, podpora zdraví, kvalita ve veřejné správě atp. Na akcích jsou prezentovány nejen aktuální informace k dostupným finančním zdrojům, ale také přehled realizovaných projektů/akcí/kampaní a v neposlední řadě dobrá praxe konkrétních municipalit/organizací.

V roce 2008 proběhla setkání k tématům:

- **Stálá sekce NSZM ČR ve spolupráci s Ministerstvem dopravy** (téma: Doprava – bezpečněji a šetrněji)
- **Stálá sekce NSZM ČR ve spolupráci se Státním fondem životního prostředí** (téma: Energetika – efektivně a udržitelně?)
- **Stálá sekce NSZM ČR ve spolupráci se Ministerstvem zdravotnictví** (téma: Plánování pro zdraví)
- **XV. celostátní konference NSZM ČR** (téma: „Zdravá města – společně na cestě do Evropy již 15 let“)

■ Další akce ve spolupráci s NSZM ČR

NSZM ČR se ve spolupráci s odbornými partnery podílí na celostátních akcích k důležitým tématům pro rozvoj municipalit.

V roce 2008 proběhla setkání k tématům:

- **Zdravá města ve Středočeském kraji** (ve spolupráci se Středočeským krajem a Krajskou hygienickou stanicí SČK)

- NSZM ČR se podílela na jedné ze sekcí **4. Národní konference kvality v Karlových Varech** (pořadatelem bylo Ministerstvo vnitra ve spolupráci s Karlovarským krajem a Radou kvality ČR)

V rámci svých zahraničních aktivit se NSZM ČR aktivně účastnila:

- **celoevropského setkání Zdravých měst** (Chorvatsko, Záhřeb)
- **mezinárodní Konference kvality ve veřejné správě** (Francie, Paříž)
- **konference asociace Energie-Cités** (Irsko, Cork)
- **podpis deklarace Karavana Evropy** (Itálie, Cesano Modeno)

Informační a komunikační služby

■ Web server

NSZM ČR spravuje rozsáhlý webový server, kam jsou umísťovány informace NSZM ČR i jednotlivých členských municipalit. Návštěvnost webových stránek www.zdravamesta.cz, www.dobrapraxe.cz a www.dataplan.info v současné době činí v průměru 10 tis. shlédnutých stránek měsíčně.

■ E-konference

Jednou ze základních služeb NSZM ČR členským municipalitám je zajištění e-mailového informačního servisu. Cílem této služby je informovat zástupce členů NSZM ČR, ale i dalších účastníků e-konferencí o aktuálních dotačních titulech, o možnosti získání finančních zdrojů, o důležitých akcích nejen v rámci NSZM ČR, ale i akcích celostátních. E-konference dále umožňují vzájemnou výměnu zkušeností a příkladů dobré praxe, informují o aktuálním dění v oblastech zdraví, udržitelného rozvoje a místní Agendy 21. V neposlední řadě e-konference napomáhají medializaci a prezentaci jednotlivých Zdravých měst, obcí a regionů.

Kromě standardních zpráv, které jsou zasílány všem koordinátorům členských municipalit, zajišťuje informační servis NSZM ČR dalších 13 emailových konferencí, do nichž se může přihlásit jakýkoli zájemce o danou problematiku. Mezi nejlépe navštívené patří konference na témata zdraví a místní Agenda 21, kterých se v průměru účastní cca 600 zájemců z celé ČR (www.zdravamesta.cz/ekonf).

Národní síť Zdravých měst ČR

Co je NSZM ČR | Kontakt

vyhledávání

úvodní stránka

Členové NSZM

Přehled členů
Podmínky členství
Pro členy

Ostatní

Zpravodaj NSZM
Kampaně NSZM
Projekty NSZM
Přihlášení do e-konferencí
Fotogalerie NSZM
Grafika

Stále více členů NSZM získává ocenění za kvalitu a inovaci ve veřejné správě

Během 5. Národní konference kvality ve veřejné správě, která se konala ve dnech 4.–6. února 2009 v Olomouci, proběhl ceremoniál udělování cen Ministerstva vnitra za úspěšný postup při zavádění metod kvality ve veřejné správě. Členové Národní sítě Zdravých měst NSZM získali také v letošním roce řadu ocenění, mimo jiné za uplatňování místní Agendy 21, tedy za praktické uplatňování zásad udržitelného rozvoje a aktivní spolupráci úřadů s veřejností. „Ceny za kvalitu ve veřejné správě“ a „Ceny za inovaci“ si zástupci Zdravých měst a regionů přebírali z rukou náměstka ministra vnitra Zdeňka Zajíčka.

[více >>>](#)

V Olomouci proběhla Sekce NSZM na téma „Strategické řízení měst a obcí jako cesta ke kvalitě“

V rámci 5. Národní konference kvality ve veřejné správě se 5. února v Olomouci uskutečnil odborný seminář zaměřený na postupy v oblasti strategického plánování a řízení města i úřadu. Během akce, určené zejména zástupcům územních samospráv, byly představeny také příklady z praxe měst Kopřivnice, Vsetín, Tábor a krajského úřadu Královéhradeckého kraje. Na seminář navazovaly individuální konzultace na dané téma. [více >>>](#)

Národní síť Zdravých měst uzavírá smlouvu o spolupráci s významným odborným partnerem

Dlouholetá spolupráce NSZM se Státním zdravotním ústavem (SZÚ) získává v těchto dnech oporu ve smluvním vztahu. SZÚ bude oficiálně podporovat komunitní kampaně zaměřené na podporu zdraví, tedy zejména kampaně Den bez tabáku, Den bez úrazů a

Očekávané akce

Diskusní setkání "Zdravé město Litoměřice - kvalita, finance, inspirace, místní Agenda 21"
18.3.2009

Valná hromada NSZM + konzultační setkání
25.3.2009

Diskusní setkání "Zdravá městská část - kvalita, finance, inspirace, místní Agenda 21"
16.4.2009 [více akcí >>](#)

Harmonogram očekávaných akcí

Probíhající akce

6454 zprávy NSZM

Vstupní portál serveru NSZM ČR
www.zdravamesta.cz

5. Aktivity NSZM ČR na národní a mezinárodní úrovni

Celostátní a mezinárodní medializace / propagace

Aktivita	2008
Média	315
Zpravodaj NSZM ČR	8
Zpravodaj NSZM ČR (angl. verze)	8
Komunitní kampaně (celkový počet)	141
Kalendárium NSZM ČR	12

■ Mediální aktivity

V roce 2008 byly akce a aktivity ve městech, obcích a regionech jednotně tématicky zaměřeny, zejména s ohledem na probíhající mezinárodní a celostátní komunitní kampaně. Tématické sjednocení má za cíl zefektivnit medializaci, přenos a využití informací. Zároveň má přispět k dalšímu rozšíření povědomí o Projektu Zdravé město a místní Agenda 21. Rok 2008, stejně jako předchozí roky, prokázal, že tento postup splnil svůj účel a přinesl dobré výsledky. Členové NSZM vyplňovali **elektronický formulář**, který slouží k zaznamenávání informací o probíhajících komunitních kampaních a k archivaci fotografií. Prostřednictvím tohoto formuláře lze jednoduše sdílet informace určené zejména k další medializaci a propagaci populárních aktivit. Do celostátních i mezinárodních komunitních kampaní se každoročně zapojují desítky členů NSZM. V roce 2008 bylo také zahájeno Společné téma „**udržitelná energetika**“, které pro roky 2008 a 2009 vyhlásila Rada vlády pro udržitelný rozvoj. V rámci Společného tématu vyšla také publikace „**Udržitelná energetika – zdroje a úspory – kam pro inspiraci?**“, která nabízí praktické informace a ukázkové příklady ze Zdravých měst, obcí a regionů. Tématické články a zprávy o NSZM ČR jsou pravidelně prezentovány v odborných

médiích, tak i v celostátních tiskovinách, rozhlasových a TV pořadech.

■ Zpravodaj NSZM ČR

Především na základě informací od jednotlivých členů a informací asociace vychází pravidelný **Zpravodaj NSZM ČR**. Tento elektronický měsíčník je distribuovaný členům asociace, prostřednictvím e-konferencí NSZM ČR předáván stovkám účastníků těchto diskusních skupin, je zasílán významným partnerům doma i v zahraničí či vybraným celostátním médiím.

Od roku 2004 je Zpravodaj překládán do angličtiny a rozesílán na cca 250 adres v rámci Evropy, USA a Austrálie – zejména pracovištím WHO, národním sítím ZM a jednotlivým zahraničním Zdravým městům, univerzitám apod.

■ Prezentační materiály

V roce 2008 byly průběžně vydávány tématicky zaměřené prezentační materiály (letáky, příručky, zprávy, pozvánky apod.). Většina prezentačních materiálů NSZM ČR je souběžně připravena i **v anglickém jazyce**. Materiály tištěné na recyklovaném papíru jsou široce distribuovány na akcích NSZM ČR

i akcích partnerů, jsou k dispozici členům NSZM ČR, příp. distribuovány dalším městům, obcím a regionům v ČR. Je využívána i elektronická podoba prezentačních materiálů.

■ Mediální partnerství

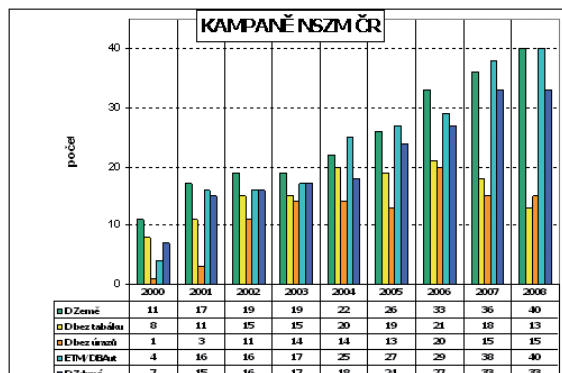
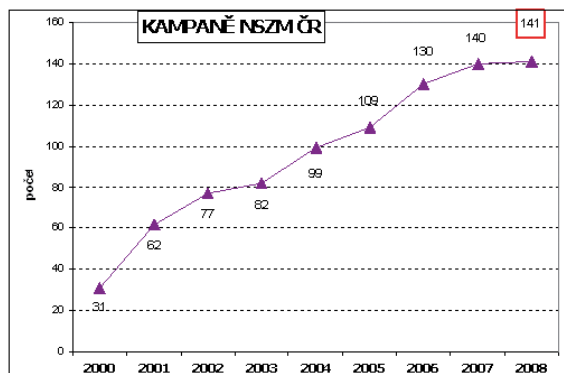
V roce 2008 uzavřela asociace následující mediální partnerství:

- časopis **Moderní obec**
- časopis **Veřejná správa**
- časopis **Dotace (Dotační věstník)**
- časopis **Alternativní energie**

Komunitní kampaně

NSZM ČR se v průběhu celého roku zaměřuje na pět vybraných komunitních kampaní, na jejichž regionální realizaci se podle svého zájmu podílí jednotliví členové. V současné době se jedná o níže uvedené aktivity, ke kterým probíhají ve Zdravých městech, obcích a regionech v každém roce stovky akcí.

duben: **Den Země**
 květen: **Den bez tabáku**
 červen: **Dny bez úrazů**
 září: **Evropský týden mobility**
Den bez aut
 říjen: **Dny zdraví**

Komunitní kampaně NSZM ČR
www.zdravamesta.cz/kampan

Důležité úspěchy a ocenění pro Zdravá města

Rok 2008 přinesl členům asociace řadu ocenění. Projevuje se tak dlouholetá a systematická práce těchto municipalit směrem ke kvalitnímu úřadu komunikujícímu s veřejností.

Zdravým městům **Chrudim, Kopřivnice a Vsetín** se podařilo obhájit svůj kvalitní postup v rámci místní Agendy 21. Nově dosáhla kategorie „B“, tedy druhé nejvyšší kategorie v rámci procesu MA21, také Zdravá města **Litoměřice, Prostějov a Ústí nad Labem**.

Za kvalitní postup v roce 2008 v rámci MA21 byla Cenou Ministerstva vnitra oceněna Zdravá města **Jilemnice, Litoměřice, Mladá Boleslav, Prostějov, Přestice, Strakonice, Ústí nad Labem, Vsetín** a Zdravá pražská městská část **Libuš-Písnice**. Zdravá města **Dobříš, Hlučín, Karviná, Kopřivnice, Šternberk a Tábor** si převzala cenu za zavádění dalších metod kvality veřejné správy. Dalšími oceněnými, tentokrát za inovaci ve veřejné správě, byly Zdravé kraje **Vysočina a Jihomoravský kraj** a Zdravá města **Chrudim, Hodonín a Uherské Hradiště**.

V soutěži „Cesty městy“ zaměřené na zklidňování dopravy obsadila Zdravá města **Letovice a Hlinsko** v uvedeném pořadí druhé a třetí místo. V mezinárodním kole soutěže na podporu místní

demokracie „O lidech s lidmi“ zvítězilo Zdravé město **Kopřivnice** a druhé místo obsadilo Zdravé město **Dobříš**. V soutěži „Obec přátelská rodině“ zvítězila ve svých kategoriích Zdravá města **Brno a Dobříš**. Zdravé město **Chrudim** získalo „Cenu Moderní obce“ za systematický a citlivý přístup k památkovým objektům. Ve Zdravém městě **Kroměříž** mohou již dvě školská zařízení užívat titulu „Bezpečná škola“, který uděluje Světová zdravotní organizace (WHO).

V závěru roku obhájilo Zdravé město **Chrudim** Zlatou cenu a získalo druhé místo na mezinárodní soutěži „The LivCom Awards“ neboli „Město, ve kterém stojí za to žít“, a završilo tak úspěchy členů NSZM i na mezinárodním poli.

Také NSZM ČR předala v rámci výroční celostátní konference ocenění svým úspěšně postupujícím členům. Cenu za dlouhodobý ukázkový postup ke kvalitě Zdravého města získalo Zdravé město **Kopřivnice**. Zástupci Zdravého města **Přestice** převzali cenu za rychlý postup nového člena ka kvalitě Zdravého města. Cenu za ukázkový postup ve Společném tématu „udržitelná energetika“ získalo Zdravé město **Litoměřice**. Za dlouholetý přínos aktivitám NSZM byla oceněna Marie Černá.

6. Hospodaření a projekty

Výsledek hospodaření NSZM ČR 2008

č.	položka	tis. Kč
A	VÝNOSY [celkem]	7 504
A.I.	Vlastní zdroje NSZM [celkem]	1 781
A.I.1.	členské příspěvky	1 710
A.I.2.	úroky a jiné příjmy	71
A.II.	Dotace, granty a zakázky [celkem]	5 723
A.II.1.	ICN (EU)	292
A.II.2.	SFŽP.II (MŽP)	665
A.II.3.	CENIA (EU)	708
A.II.4.	MSK (EU)	197
A.II.6.	MMR	370
A.II.7.	SFŽP.3 (MŽP)	1 379
A.II.8.	MAgNET (MŽP)	745
A.II.9.	mezinárodní projekty (Energie Cites, ICLEI)	896
A.II.10.	další projekty	470
A.III.	Kofinancování členských municipalit v projektech	0
B	NÁKLADY [celkem]	6 580
B.I.	Základní provozní náklady – bazální chod [celkem]	1 061
B.I.1.	ekonomické služby	250
B.I.2.	administrativní služby	14
B.I.3.	právní služby	2
B.I.4.	bankovní služby	35
B.I.5.	poštovní a distribuční služby	22
B.I.6.	kancelářské a skladové prostory – pronájem a režijní náklady	259
B.I.7.	telekomunikační a internetové služby	233
B.I.8.	internetové servery a domény	144
B.I.9.	kancelářské potřeby a spotřební materiál	44
B.I.10.	ostatní provozní služby a poplatky	58
B.II.	Náklady na zajištění základních činností [celkem]	1 340
B.II.1.	informační a propagační materiály, reprografické služby	139
B.II.2.	předplatné a odborná literatura	0
B.II.3.	překladačské služby	38
B.II.4.	služby pro medializaci a monitoring	19
B.II.5.	leasing, údržba a opravy služebního vozidla	342
B.II.6.	údržba a opravy ostatního majetku a vybavení	42
B.II.7.	cestovné a ubytování	328
B.II.8.	internetové systémy a databáze	250
B.II.9.	akce – pronájem prostor a techniky, občerstvení	183
B.III.	Mzdové náklady [celkem]	3 692
B.III.1.	hrubé mzdy	2 557
B.III.2.	zákonné odvody za zaměstnance	967
B.III.3.	ostatní mzdové náklady (externí spolupráce)	167
B.IV.	Investiční náklady, majetek [celkem]	145
B.IV.1.	drobný dlouhodobý hmotný majetek	139
B.IV.2.	software	5
B.V.	Odborná spolupráce a rozšířené aktivity z projektů [celkem]	152
B.V.1.	expertní dodávky z projektů	152
B.VI.	Účetní náklady v rámci nefinancovaných položek [celkem]	191
B.VI.1.	účetní odpisy a vyřazení majetku	191
	Hospodářský výsledek NSZM	924

Výrok auditora

Podle mého názoru účetní závěrka ve všech významných ohledech věrně zobrazuje majetek a závazky zájmového sdružení právnických osob Národní sítě Zdravých měst České republiky k 31. 12. 2008 a výsledek hospodaření za rok 2008 v souladu s platným zákonem o účetnictví a příslušnými účetními předpisy.

V Kroměříži dne 20. 2. 2009, Ing. Ludmila Pospíšilová, auditorka (dekret číslo 1492).

Dotace a granty

NSZM ČR průběžně získává granty a dotace. Na základě těchto projektů pak financuje zajišťování služeb a aktivit pro své členy.

■ Projekty NSZM ČR v roce 2008:

■ SFŽP ČR: **Environmentální vzdělávání úřadu jako příležitost pro kvalitní rozvoj obce**

Zaměření na rozvoj lidských zdrojů, zahrnuje široké osvětové a vzdělávací aktivity; je namířen na podporu udržitelného rozvoje, rozvoj místních iniciativ a výrazně i na informační společnost.

Celkový objem: 4 520 tis Kč, 20 % vlastní zdroje (2008-09)

■ MMR: **Kvalitně a efektivně v obcích a regionech**

Zaměření na regionální rozvoj, na aktivity Místní Agendy 21, Programy a fondy EU a podporu pro jejich čerpání obcemi a regiony. Projekt zahrnuje metodickou podporu pro MMR v otázce projednávání dokumentů MMR s veřejností.

Celkový objem: 370 tis Kč, 18 % vlastní zdroje

■ Revolvingový fond MŽP: **MAGNET**

Projekt je zaměřen na kvalitativní i kvantitativní rozvoj místních Agend 21 v ČR. Metodická podpora ke Kritériím MA21, Databázi MA21, zahrnuje vzdělávání a poskytování vzájemných konzultací mezi městy a obcemi, spolu s příklady dobré praxe.

Celkový objem: 2 078 tis Kč, 10 % vlastní zdroje (2008-10)

■ **NSZM ČR spolupracuje na následujících projektech partnerských institucí:**

■ **Rozvoj sítě enviromentálních informačních a poradenských center MS kraje – Moravskoslezský kraj.**

Zdroj: ESF OP RLZ, opatření 4.2 (09/2006-08/2008)

■ **Budování kapacit regionálních systémů vzdělávání v oblasti udržitelné spotřeby a výroby – CENIA, česká agentura životního prostředí.**

Zdroj: ESF OP RLZ, opatření 4.2 (09/2006-08/2008)

■ **Indikátory udržitelné energetiky pro rozhodování měst a obcí – výzkum a aplikace sady místních indikátorů se zaměřením na energetiku, ekonomiku a životní prostředí – Porsenna, o.p.s.**

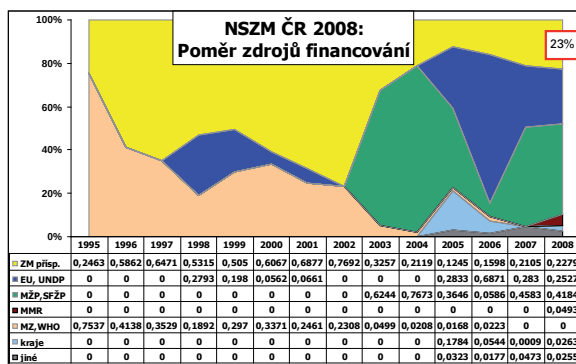
Zdroj: projekty VaV, Mnísterstvo životního prostředí (10/2007-12/2009)

■ **Cyber DISPLAY – asociace Energie-Cités**

Zdroj: Evropská komise, Intelligent Energy (09/2008-04/2011)

■ **SUNFLOWER – Město Moura (Portugalsko)**

Zdroj: Evropská komise, Intelligent Energy (09/2008-04/2011)

7. Spolupráce s partnery

Institute

■ Celostátní rady a výbory při Vládě ČR a ministerstvech ČR

Zastoupení NSZM ČR v orgánech na národní úrovni:

- Rada vlády pro udržitelný rozvoj
 - Výbor pro komunikaci
 - Výbor pro Strategii udržitelného rozvoje
 - Pracovní skupina pro místní Agendy 21
 - Pracovní skupina pro tvorbu indikátorů udržitelného rozvoje
- Mikrotým k udržitelné a bezpečné dopravě při Pracovní skupině pro místní Agendy 21
- Mikrotým k udržitelné energetice při Pracovní skupině pro místní Agendy 21
- Pracovní skupina RVUR pro udržitelný rozvoj regionů, obcí a území
- Meziresortní pracovní skupina EVVO při MŽP
- Meziresortní pracovní skupina pro úrazy při MZ
- Meziresortní pracovní skupina pro zapojování veřejnosti do přípravy strategických dokumentů při MV
- Odborná sekce kvality ve veřejné správě Rady kvality ČR
- Pracovní skupina MZ ČR pro expertní zdravotní plány

NSZM ČR aktivně a dlouhodobě spolupracuje s následujícími ministerstvy:

- Ministerstvo zdravotnictví ČR
- Ministerstvo pro místní rozvoj ČR
- Ministerstvo životního prostředí ČR
- Ministerstvo vnitra ČR
- Ministerstvo dopravy ČR
- Ministerstvo práce a sociálních věcí ČR
- Ministerstvo zemědělství ČR
- Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR

■ Česká kancelář WHO v Praze

NSZM ČR úzce spolupracuje s regionální Kanceláří Světové zdravotní organizace (WHO).

- Pracovní skupina koordinátorů komunitních projektů WHO v ČR
- Pracovní skupiny pro prevenci úrazů; prevenci obezity; podporu zdravého stárnutí

Odborní partneři

■ Univerzita Karlova (UK)

- spolupráce s UK, zejména s jejím Centrem pro sociální a ekonomické strategie (CESES), Centrem pro otázky životního prostředí (COŽP) a katedrou Sociální a kulturní ekologie UK (SKE UK)

■ Sdružení tajemníků městských a obecních úřadů České republiky (STMOÚ)

- spolupráce v oblasti kvality veřejné správy

■ Státní zdravotní ústav (SZÚ)

- spolupráce na projektu „Školy podporující zdraví“ a na odborných programech pro podporu zdraví (senioři, nekouření, aktivní pohyb apod.)

■ Ústav zdravotnických informací a statistiky (ÚZIS)

- spolupráce v oblasti zdravotních indikátorů

■ Institut postgraduálního vzdělávání ve zdravotnictví (IPVZ)

- spolupráce na odborných seminářích a školeních k tématice podpory zdraví

■ Centrum dopravního výzkumu (CDV)

- spolupráce na zavádění udržitelných modelů dopravy ve městech a regionech

■ Česká informační agentura životního prostředí (CENIA)

- spolupráce na Databázi MA21.

■ Český statistický úřad

- spolupráce v poskytování statistických údajů

■ Mezinárodní poradenské centrum obcí (MEPCO)

- spolupráce v oblasti kvality veřejné správy (Balanced ScoreCard)

■ Vzdělávací centrum pro veřejnou správu (VCVS ČR)

- spolupráce v oblasti kvality veřejné správy (benchmarking, indikátory dostupnosti veřejných služeb)

■ Národní informační středisko podpory kvality

- spolupráce v oblasti kvality veřejné správy (CAF, benchmarking)

■ BESIP – Ministerstvo dopravy ČR

- spolupráce v oblasti udržitelné a bezpečné dopravy

■ Nadace Partnerství

- spolupráce v oblasti prosazování principů udržitelného rozvoje

■ Informační centrum neziskových organizací (ICN)

- spolupráce v oblasti aktivit NNO

■ PORSENNA

- spolupráce v oblasti udržitelné energetiky

■ EKOWATT

- spolupráce v oblasti udržitelné energetiky

■ SEVEN

- spolupráce v oblasti udržitelné energetiky

■ ENVIROS

- spolupráce v oblasti udržitelné energetiky

Odborná spolupráce v regionech

■ Institut komunitního rozvoje (IKOR)

- spolupráce na facilitaci a moderaci veřejných jednání ve Zdravých městech, obcích a regionech

■ Týmová iniciativa pro místní udržitelný rozvoj (TIMUR)

- komunikace k zavádění Společných evropských indikátorů (ECI), zastřešených Evropskou komisí

■ Společnost pro komunitní práci Vsetín (SPKP Vsetín)

- spolupráce v oblasti strategického řízení a MA21

Mezinárodní spolupráce

■ Energie-Cités

- spolupráce v oblasti udržitelné energetiky

■ ICLEI

- spolupráce v oblasti udržitelného rozvoje na místní úrovni

8. Orgány a vnitřní chod NSZM ČR

Asociace v souladu se Stanovami vytváří soubor manažerských nástrojů k efektivní vnitřní činnosti a k rozvoji Projektu Zdravé město a MA21 v ČR:

- je zpracována Strategie NSZM ČR do roku 2015;
- postup NSZM ČR je popsán ve Střednědobém plánu do roku 2010, aktuální aktivity jsou rozpracovány v Ročních plánech ve vazbě na Rozpočet NSZM ČR;
- podrobná interní pravidla pro činnost asociace jsou popsána v Interních předpisech.

Řízení asociace a zajištění výkonu činností

Řídícím orgánem NSZM ČR je **Rada**, kterou tvoří zástupci devíti členských municipalit, v čele stojí **předseda a místopředsedové**. Kontrolním orgánem je **Revizní komise** složená ze zástupců členských měst. Schůze Rady jsou společné s Revizní komisí a otevřené všem zástupcům vedení z členských municipalit. Průběžné aktivity a provoz asociace zajišťuje Kancelář NSZM ČR pod vedením **ředitele NSZM ČR**. Ředitel je současně pověřen funkcí národního koordinátora Projektu Zdravé město WHO v ČR.

Hospodaření, účetnictví, revize, audit

Hospodaření NSZM ČR probíhá podle Rozpočtu, který je schvalován na podzimním zasedání Valné hromady NSZM ČR na následující rok.

Všechny finanční operace (příjmy i výdaje) jsou sledovány v peněžním deníku a účetních dokladech, které zpracovává externí účetní firma.

Hospodaření vždy kontroluje Revizní komise a auditor. Roční účetní závěrku schvaluje Valná hromada NSZM ČR.

Výroční zpráva NSZM ČR

NSZM ČR od svého založení každoročně zveřejňuje Výroční zprávu, která obsahuje informaci o aktivitách a členech asociace, a také roční účetní závěrku a výsledek auditu.

Přehled kontaktů NSZM ČR
www.zdravamesta.cz/kontakt

Výroční zprávy NSZM ČR
www.zdravamesta.cz/vyr_zpr

Rada NSZM ČR

Předseda

Mgr. Petr Řezníček, místostarosta
Město Chrudim

Místopředsedkyně

Ing. Marie Černá, náměstkyně hejtmana
Kraj Vysočina

Členové

Město Hodonín
Mgr. Zuzana Domesová, místostarostka

Město Vsetín
JUDr. Lubomír Gajdušek, místostarosta

Město Litoměřice
Mgr. Petr Hermann, zastupitel

Město Nové Město na Moravě
Zdeňka Marková, starostka

Město Kopřivnice
Dagmar Rysová, místostarostka

Kancelář NSZM ČR

Ing. Petr Švec, ředitel NSZM ČR

Mgr. Jitka Boušková, vedoucí Komunikačního úseku
Kanceláře NSZM ČR

Mgr. Radka Veselá, vedoucí Organizačního úseku
Kanceláře NSZM ČR

Mgr. Vojtěch Kučera, odborný pracovník
pro DataPlán a regiony

Mgr. Markéta Lexová, odborný pracovník
pro informační systém (*do 31. 8. 2008*)

Ing. Vladimír Mikeš, odborný pracovník
pro medializaci (*od 1. 8. 2008*)

Mgr. Antonín Tým, odborný pracovník
pro zahraničí a partnery NSZM

Kateřina Dolejšová, provozní ekonom

Eva Poláčková, externí spolupráce v regionech

Revizní komise NSZM ČR

Bohuslav Kuda, místostarosta
Město Letovice

Jan Ouška, ředitel
Mikroregion Svazek obcí Hamr

Ing. Stanislav Zemánek, tajemník
Město Moravská Třebová

ZDRAVÁ MĚSTA, OBCE, REGIONY
ČESKÉ REPUBLIKY

NSZM ČR, Šrobárova 48, 100 42 Praha 10

E: info@nszm.cz, W: www.zdravamesta.cz